P9_TA(2021)0074

Būvizstrādājumu regulas īstenošana

Eiropas Parlamenta 2021. gada 10. marta rezolūcija par Regulas (ES) Nr. 305/2011, ar ko nosaka saskaņotus būvizstrādājumu tirdzniecības nosacījumus, (Būvizstrādājumu regulas) īstenošanu (2020/2028(INI))

(2021/C 474/03)

Eiropas Parlaments,

— ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību, jo īpaši tā 114. pantu,

— ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2011. gada 9. marta Regulu (ES) Nr. 305/2011, ar ko nosaka saskaņotus būvizstrādājumu tirdzniecības nosacījumus ([1]) (Būvizstrādājumu regula, BIR),

— ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2012. gada 25. oktobra Regulu (ES) Nr. 1025/2012 par Eiropas standartizāciju, ar ko groza Padomes Direktīvas 89/686/EEK un 93/15/EEK un Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 94/9/EK, 94/25/EK, 95/16/EK, 97/23/EK, 98/34/EK, 2004/22/EK, 2007/23/EK, 2009/23/EK un 2009/105/EK, un ar ko atceļ Padomes Lēmumu 87/95/EEK un Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmumu Nr. 1673/2006/EK ([2]) (Standartizācijas regula),

— ņemot vērā Komisijas 2019. gada 24. oktobra novērtējumu par Eiropas Parlamenta un Padomes 2011. gada 9. marta Regulu (ES) Nr. 305/2011, ar ko nosaka saskaņotus būvizstrādājumu tirdzniecības nosacījumus (SWD(2019)1770),

— ņemot vērā Komisijas 2019. gada 24. oktobra ziņojumu par rezultātiem, kas iegūti to 31. panta 4. punktā izklāstīto uzdevumu atbilstības izvērtējumā, par kuriem tiek saņemts Savienības finansējums saskaņā ar 34. panta 2. punktu Eiropas Parlamenta un Padomes 2011. gada 9. marta Regulā (ES) Nr. 305/2011, ar ko nosaka saskaņotus būvizstrādājumu tirdzniecības nosacījumus un atceļ Padomes Direktīvu 89/106/EEK (COM(2019)0800),

— ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2019. gada 20. jūnija Regulu (ES) 2019/1020 par tirgus uzraudzību un produktu atbilstību un ar ko groza Direktīvu 2004/42/EK un Regulas (EK) Nr. 765/2008 un (ES) Nr. 305/2011 ([3]),

— ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2008. gada 9. jūlija Regulu (EK) Nr. 765/2008, ar ko nosaka akreditācijas un tirgus uzraudzības prasības attiecībā uz produktu tirdzniecību un atceļ Regulu (EEK) Nr. 339/93 ([4]),

— ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2008. gada 9. jūlija Lēmumu Nr. 768/2008/EK par produktu tirdzniecības vienotu sistēmu un ar ko atceļ Padomes Lēmumu Nr. 93/465/EEK ([5]),

— ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2019. gada 19. marta Regulu (ES) 2019/515 par citā dalībvalstī likumīgi tirgotu preču savstarpēju atzīšanu un ar ko atceļ Regulu (EK) Nr. 764/2008 ([6]),

— ņemot vērā Parlamenta 2010. gada 21. oktobra rezolūciju par Eiropas standartizācijas nākotni ([7]),

([1]) OV L 88, 4.4.2011., 5. lpp.
([2]) OV L 316, 14.11.2012., 12. lpp.
([3]) OV L 169, 25.6.2019., 1. lpp.
([4]) OV L 218, 13.8.2008., 30. lpp.
([5]) OV L 218, 13.8.2008., 82. lpp.
([6]) OV L 91, 29.3.2019., 1. lpp.
([7]) OV C 70 E, 8.3.2012., 56. lpp.

— ņemot vērā Komisijas 2016. gada 30. novembra paziņojumu "Tīru enerģiju ikvienam Eiropā" (COM(2016)0860),

— ņemot vērā Eiropas zaļo kursu (COM(2019)0640),

— ņemot vērā Komisijas 2020. gada 11. marta paziņojumu "Jauns aprites ekonomikas rīcības plāns. Par tīrāku un konkurētspējīgāku Eiropu" (COM(2020)0098),

— ņemot vērā Reglamenta 54. pantu, kā arī 1. panta 1. punkta e) apakšpunktu un 3. pielikumu Priekšsēdētāju konferences 2002. gada 12. decembra lēmumā par procedūru patstāvīgo ziņojumu sagatavošanas atļaujas piešķiršanai,

— ņemot vērā Iekšējā tirgus un patērētāju aizsardzības komitejas ziņojumu (A9-0012/2021),

A. tā kā būvniecības nozare tieši nodrošina 18 miljonus darbvietu Eiropā un rada 9 % no IKP ([8]);

B. tā kā Būvizstrādājumu regulas (BIR) mērķis ir novērst tehniskos šķēršļus būvizstrādājumu tirdzniecībai, lai veicinātu to brīvu apriti iekšējā tirgū, vienlaikus nodrošinot, ka šie izstrādājumi ir piemēroti paredzētajam lietojumam un atbilst deklarētajām ekspluatācijas īpašībām, ņemot vērā veselības, drošības un vides aspektus, kas saistīti ar to izmantošanu, neatkarīgi no tā, kur tie ražoti;

C. tā kā Eiropas tehnisko noteikumu un standartizācijas sistēma ir apliecinājusi sevi par konkurētspējas un inovācijas virzītājspēku Eiropā, vienlaikus sniedzot ieguldījumu patērētāju drošībā un samazinot negadījumu skaitu, tādējādi padarot ES standartus par paraugu pasaules mērogā;

D. tā kā saskaņoto standartu lēnā pieņemšana un neierosināšana rada problēmas, jo pieņemšanas process nenorit atbilstoši nozares attīstībai, radot nenoteiktību uzņēmumiem; tā kā saskaņotu standartu trūkums un spēkā esošo standartu nepilnīgais raksturs ir veicinājis valstu papildu prasības būvizstrādājumiem, kas rada šķēršļus to brīvai apritei vienotajā tirgū; tā kā šīs prasības var kaitēt gan patērētājiem, gan dalībvalstīm, tām pildot savus pienākumus attiecībā uz strukturālo drošību, veselību, vides aizsardzību, citiem ar būvniecību saistītiem jautājumiem un patērētāju aizsardzību;

E. tā kā dalībvalstu noteikumi par būvdarbiem būtu jāizstrādā un jāīsteno tā, lai garantētu darba ņēmēju un patērētāju drošību un nekaitētu videi, un tas var ietekmēt arī būvizstrādājumu prasības;

F. tā kā BIR atbilstības izmaksas veido 0,6 % līdz 1,1 % no būvniecības nozares apgrozījuma, ko galvenokārt sedz ražotāji, un tas var būt ļoti apgrūtinoši MVU,

1. pauž gandarījumu par Komisijas veikto BIR novērtējumu un notiekošo pārskatīšanu, kuras mērķis ir vēl vairāk novērst šķēršļus būvizstrādājumu iekšējā tirgū un veicināt Eiropas zaļā kursa un aprites ekonomikas rīcības plāna mērķu sasniegšanu, vienlaikus ņemot vērā tehnoloģiju attīstību un inovāciju;

2. norāda uz BIR īpašo raksturu, kas atšķiras no jaunā tiesiskā regulējuma (JTR) vispārējiem principiem, galvenokārt tāpēc, ka tas nesaskaņo nekādas konkrētas prasības vai obligātos drošības līmeņus būvizstrādājumiem, bet tā vietā vienīgi nosaka kopēju tehnisku valodu, kas ir tāda pati visiem būvizstrādājumiem, uz kuriem attiecas BIR, lai būtu iespējams novērtēt būvizstrādājumu ekspluatācijas īpašības attiecībā uz to būtiskiem raksturlielumiem. kas noteikti saskaņotajās tehniskajās specifikācijās;

3. uzsver, ka pašlaik spēkā esošā BIR nodrošina būvizstrādājumu brīvu apriti Savienībā, savukārt dalībvalstis turpina kontrolēt būvdarbu noteikumus; šajā sakarībā norāda uz dalībvalstu noteikumos paredzēto, ka būvdarbus plāno un veic tā, lai nedz apdraudētu personu, mājdzīvnieku vai īpašuma drošumu, nedz nodarītu kaitējumu videi; norāda, ka dalībvalstu līmenī pieņemtos būvniecības noteikumus kopumā ietekmē būvdarbos integrēto būvizstrādājumu ekspluatācijas īpašības;

([8]) Eiropas Komisija, "Eiropas būvniecības nozare — globāls partneris", 2016.

Vienota tehniskā valoda, tostarp standarti

4. norāda, ka BIR ieviestā vienotā tehniskā valoda ir definēta saskaņotajos Eiropas standartos un Eiropas novērtējuma dokumentos *(EAD)* attiecībā uz tiem produktiem, kurus saskaņotie standarti neaptver vai aptver tikai daļēji, lai tā izpildītu dalībvalstu prasības attiecībā uz ekspluatācijas īpašībām; atzīst, ka Eiropas Standartizācijas komiteja *(CEN)* un Eiropas Elektrotehniskās standartizācijas komiteja *(CENELEC)* ir organizācijas, kuras ir kompetentas izstrādāt saskaņotos standartus, savukārt Eiropas Tehniskā novērtējuma organizācija *(EOTA)* un tehniskā novērtējuma iestādes *(TAB)* atbild par Eiropas novērtējuma dokumentu sagatavošanu;

5. norāda, ka atšķirībā no citiem JTR tiesību aktiem BIR saskaņoto standartu izmantošana ir obligāta, un tādēļ ir vajadzīga efektīva to pieņemšanas sistēma, lai apmierinātu nozares vajadzības, atspoguļotu visefektīvāko nozares praksi, pavērtu ceļu jauninājumiem, neatpaliktu no tehnoloģiju attīstības, nodrošinātu juridisko skaidrību un vienlīdzīgus konkurences apstākļus mazajiem un vidējiem uzņēmumiem (MVU) un apmierinātu dalībvalstu regulatīvās vajadzības; šajā nolūkā aicina Komisiju nodrošināt nozares un attiecīgo ieinteresēto personu aktīvu iesaistīšanos ar mērķi nodrošināt, ka jaunie standarti ir pēc iespējas atbilstošāki; atzīmē, cik svarīga ir dalībvalstu aktīva līdzdalība standartizācijas procesā;

6. pauž bažas par to, ka no 444 spēkā esošajiem saskaņotajiem būvizstrādājumu standartiem pēc BIR pieņemšanas izdoti tikai 12 jauni standarti; uzskata, ka laiks, kas nepieciešams standartu izstrādei un publicēšanai, un nepaveiktais esošo standartu (BIR *acquis*) pārskatīšanā un atjaunināšanā, juridiskās skaidrības trūkums pašreizējā tiesiskajā regulējumā un produktīva dialoga trūkums starp visiem partneriem ir būtiskākās problēmas, kas saistītas ar BIR īstenošanu;

7. norāda uz to, ka ievērojamā skaitā standartu nav iekļautas visas pamatprasības, kas ir nepieciešamas, lai būvizstrādājumus varētu izmantot būvdarbos; pauž bažas par to, ka šī nepilnīgā saskaņošana ir daļēji novedusi pie valstu papildu prasībām un obligātajiem valsts marķējumiem būvizstrādājumiem, kas rada nepamatotus šķēršļus, sadrumstalo un vājina iekšējo tirgu un rada juridisku nenoteiktību uzņēmumiem, būvniekiem, līgumslēdzējiem, plānotājiem un arhitektiem, tādējādi radot iespējamus būvdarbu drošības riskus;

8. steidzami aicina Komisiju rast ātru un dzīvotspējīgu risinājumu, lai uzlabotu standartizācijas procesus un novērstu nepublicētu standartu uzkrāšanos; šajā sakarībā atbalsta gan dažādus īstermiņa pasākumus, lai novērstu šādu aizkavēšanos un regulējuma nepilnības, gan arī ilgtermiņa pasākumus ar nolūku uzlabot kopējās tehniskās valodas noteikšanas procesu, izmantojot visaptverošus saskaņotos standartus;

9. norāda, ka problēmas, kas rodas, izstrādājot saskaņotos standartus, ir jārisina visos sagatavošanas procesa posmos; aicina Komisiju šajā sagatavošanas posmā rūpīgi apspriesties ar visām ieinteresētajām personām, rīkojoties saskaņā ar Standartizācijas regulu, un uzsver, cik svarīga ir visu iesaistīto pušu līdzsvarota pārstāvniecība un to nodrošināta pārredzamība un atklātība, lai tādējādi rastu praktiski īstenojamus risinājumus; uzsver nepieciešamību nodrošināt, ka Komisijas iesniegtie standartizācijas pieprasījumi ir kvalitatīvi un ka tiek sniegti skaidri un pragmatiski norādījumi; turklāt mudina Komisiju izstrādāt visaptverošas un horizontālas pamatnostādnes standartizācijas iestādēm, izklāstot katra pieprasītā standarta struktūru un prasības; ierosina paredzēt skaidri noteiktus termiņus, kādos Komisijai jānovērtē sagatavotie standarti, un precīzus termiņus visām pusēm, lai nodrošinātu turpmāku pārskatīšanu, ja tiek konstatēts, ka standartizācijas pieprasījums vai BIR netiek ievēroti; uzskata, ka ir svarīgi precīzāk definēt standartu darbības jomu, lai ražotājiem būtu skaidras norādes, kad tie deklarē savu ražojumu atbilstību tai;

10. uzskata, ka, ņemot vērā standartu obligāto raksturu saistībā ar BIR un to, ka tie tiek uzskatīti par daļu no Savienības tiesību aktiem, izdoto saskaņoto standartu tekstiem vajadzētu būt pieejamiem visās Savienības valodās; uzsver nepieciešamību nodrošināt piekļuvi augstas kvalitātes tulkojumiem bez papildu izmaksām un pastiprināt valstu standartizācijas iestāžu iesaisti tulkošanas procesā; aicina Komisiju vairāk atbalstīt saskaņoto standartu tulkošanu, šim nolūkam vienkāršojot finansējuma piešķiršanas kārtību;

11. pauž bažas par to, ka, lai gan BIR tika paredzēts alternatīvs risinājums tiem produktiem, uz kuriem neattiecas vai tikai daļēji attiecas saskaņotie standarti, lai ļautu tirgū ienākt inovatīviem produktiem, lielākā daļa *EAD* neattiecas uz inovatīviem produktiem;

12. līdz ar to uzskata, ka standartizācijas sistēmas pašlaik nepietiekamais sniegums ir viens no faktoriem, kura dēļ kā alternatīvs standartizācijas veids arvien vairāk tiek izmantots *EOTA* piedāvājums;

13. norāda uz *EOTA* risinājuma ilgo gaitu un lielajām izmaksām, kas nav labvēlīgas MVU un ko lielākoties var atļauties tikai lielie tirgus dalībnieki; uzsver, ka, neraugoties uz nepieciešamību veikt vispārējus uzlabojumus standartizācijas procesā, pašreizējā *EAD* izstrādes procedūra var būt noderīgs papildu veids, lai veicinātu inovatīvu produktu izstrādi un MVU līdzdalību, bet tai ir arī jāpievēršas ražotāju mērķim pēc iespējas ātrāk laist tirgū inovatīvus produktus, vienlaikus ievērojot Savienības produktu prasības, un to nevajadzētu uzskatīt par pastāvīgu alternatīvu standartizācijas sistēmai;

14. uzsver, ka kopēja tehniskā valoda var palīdzēt veicināt aprites ekonomiku, jo tā ļauj būvizstrādājumu ekspluatācijas īpašības deklarēt vienotā veidā; uzskata, ka lielāka uzmanība būtu jāpievērš standartiem, kas varētu palīdzēt Eiropā veicināt aprites ekonomiku;

CE zīme un ekspluatācijas īpašību deklarācija (EĪD)

15. norāda, ka *CE* zīme ir līdzeklis, ar ko nodrošina iespēju būvizstrādājumus, kas likumīgi laisti vienas dalībvalsts tirgū, tirgot jebkuras citas dalībvalsts teritorijā; tomēr pauž bažas par to, ka, tā kā BIR ietvaros *CE* zīme attiecas tikai uz ražojuma ekspluatācijas īpašībām un nenozīmē atbilstību konkrētām ražojuma prasībām, šāda atšķirīga pieeja salīdzinājumā ar citiem JTR tiesību aktiem varētu radīt neskaidrības attiecībā uz *CE* zīmi un samazināt tās vērtību; šajā sakarībā norāda uz *CE* zīmei un ekspluatācijas īpašību deklarācijai (EĪD) prasītās informācijas pārklāšanos; uzskata, ka šāda dublēšanās rada papildu nevajadzīgu administratīvo slogu un izmaksas uzņēmumiem, tāpēc būtu jānovērš, tostarp izmantojot digitālus risinājumus;

16. pauž nožēlu par to, ka *CE* zīmi saskaņā ar BIR nepareizi uzskata par kvalitātes zīmi, lai gan tā nenosaka, vai būvizstrādājums ir drošs un vai to var izmantot būvdarbos; uzskata, ka ir vajadzīgi turpmāki risinājumi, lai galalietotājiem sniegtu precīzu un skaidru informāciju par *CE* zīmi saistībā ar būvizstrādājumu drošumu un to atbilstību valstu prasībām attiecībā uz ēku drošību un būvdarbiem;

17. aicina Komisiju apsvērt un rūpīgi izvērtēt iespēju pakāpeniski uzlabot BIR, iekļaujot tajā papildu informācijas sniegšanas pienākumus un izstrādājumu ekspluatācijas īpašību prasības attiecībā uz veselības, drošības un vides aspektiem, pirms tam veicot ietekmes novērtējumu un Savienības un dalībvalstu regulatīvo vajadzību novērtējumu katrai izstrādājumu kategorijai; turklāt aicina Komisiju izvērtēt, kura pieeja būtu izrādījusies efektīva attiecībā uz BIR;

18. konstatē nepietiekamo digitalizācijas līmeni būvniecības nozarē un uzsver, cik svarīgi ir pilnībā izmantot digitālās tehnoloģijas, kas ļautu uzņēmējiem un galalietotājiem sniegt skaidru, pārredzamu un uzticamu informāciju, novērstu informācijas prasību dublēšanu un ļautu tirgus uzraudzības iestādēm rīkoties efektīvāk; aicina Komisiju izvērtēt ieguvumus, ko sniedz šādu tehnoloģiju izmantošana, un izstrādāt risinājumus ar mērķi viedi integrēt esošos datus, kurus var izmantot dažādās informācijas sistēmās;

19. uzskata, ka digitālie risinājumi varētu uzlabot būvizstrādājumu tirgus pārredzamību un nodrošināt EĪD sniegtās informācijas precizitāti un ticamību, kā arī veicināt būvizstrādājumu salīdzināmību, pamatojoties uz deklarētajām ekspluatācijas īpašībām, tostarp drošību un ekoloģiskajiem raksturlielumiem, tādējādi ļaujot uzņēmējiem un galalietotājiem gūt labumu no ražotāju sniegtās informācijas, ātri novērtējot un salīdzinot būvdarbu prasības ar EĪD sniegto informāciju;

20. uzsver, ka ir jāuzlabo uzņēmēju, jo īpaši MVU un mikrouzņēmumu, informētība par *CE* zīmi un EĪD, izmantojot arī vienoto digitālo vārteju; uzskata, ka šāda pieeja palielinātu uzticēšanos saskaņošanai Savienības līmenī un saskaņoto standartu kvalitātei, tādējādi palīdzot mazināt vienotā tirgus sadrumstalotību; uzsver, ka valstu būvizstrādājumu informācijas punktiem *(PCPC)* ir svarīga loma uzņēmēju informēšanā par BIR piemērošanu un uzticamas informācijas sniegšanā par noteikumiem dalībvalsts teritorijā attiecībā uz būvdarbu prasībām, kas piemērojamas katra būvizstrādājuma paredzētajam izmantojumam; ierosina turpināt pasākumus ar mērķi palielināt informētību par šo kontaktpunktu esamību, jo 2018. gadā par tiem bija informēti vien 57 % ieinteresēto personu;

Tirgus uzraudzība

21. pauž bažas par to, ka nozare uzskata būvizstrādājumu tirgus uzraudzību par nepietiekamu un neefektīvu; uzsver, ka šāda situācija mazina vienlīdzīgus konkurences apstākļus uzņēmējiem, kuri ievēro tiesību aktus, un tas nāk par labu negodīgiem tirgotājiem, kuri tos neievēro; norāda, ka vāja un nekonsekventa tirgus uzraudzība varētu izraisīt tādu ražojumu skaita pieaugumu, kas neatbilst deklarētajām ekspluatācijas īpašībām, tādējādi apdraudot galalietotājus;

22. aicina dalībvalstis pilnībā īstenot Regulu (ES) 2019/1020, kuras mērķis ir stiprināt to ražojumu tirgus uzraudzību, uz kuriem attiecas Savienības saskaņošanas tiesību akti, tostarp BIR, un veidot sistēmu sadarbībai ar uzņēmējiem; uzsver, ka valstu tirgus uzraudzības iestādēm ir konsekventi, saskaņoti un viendabīgi jāizpilda jaunie noteikumi un ka šajā ziņā ir jāpaplašina pārrobežu sadarbība, lai nodrošinātu vienlīdzīgus konkurences apstākļus būvniecības nozarē un godīgu konkurenci Savienības tirgū;

23. atgādina par prasību dalībvalstīm rīkoties saskaņā ar Regulu (ES) 2019/1020 un atvēlēt nepieciešamos finanšu resursus, cilvēkresursus un tehniskos resursus tirgus uzraudzības iestādēm, tostarp nodrošināt, ka tām ir pietiekamas speciālās zināšanas un kompetence; mudina dalībvalstis uzlabot sadarbību starp tirgus uzraudzības iestādēm, tostarp pārrobežu līmenī, un uzlabot pārbaužu skaitu, lietderību un efektivitāti, lai varētu identificēt būvizstrādājumus, kas neatbilst deklarētajām ekspluatācijas īpašībām, un novērst to apriti vienotajā tirgū;

24. aicina Komisiju ātri pieņemt īstenošanas aktus saskaņā ar Regulu (ES) 2019/1020, lai vēl vairāk saskaņotu tirgus uzraudzības iestāžu darbību, nosakot vienādus pārbaužu nosacījumus, kritērijus pārbaužu biežuma noteikšanai un pārbaudāmo paraugu skaitu attiecībā uz konkrētiem izstrādājumiem vai izstrādājumu kategorijām, un nosakot kritērijus un metodes saskaņoto izstrādājumu pārbaudēm, pienācīgi ņemot vērā iesaistīto nozaru, tostarp būvizstrādājumu nozares, specifiku un ietekmi uz pārskatīto BIR; norāda uz Savienības produktu atbilstības tīkla un administratīvās sadarbības grupu *(AdCo)* svarīgo lomu strukturētas koordinācijas un sadarbības nodrošināšanā starp dalībvalstu izpildiestādēm un Komisiju un tirgus uzraudzības prakses racionalizēšanā, lai padarītu to efektīvāku;

25. uzskata par ļoti svarīgu, ka par būvizstrādājumiem atbildīgās valsts tirgus uzraudzības iestādes cieši sadarbojas ar valsts būvju kontroles iestādēm ar mērķi nodrošināt niansētu pieeju, novērtējot būvdarbos izmantoto būvizstrādājumu atbilstību deklarētajām ekspluatācijas īpašībām vai paredzētajam izmantojumam, tādējādi garantējot darba ņēmēju, kuri lieto būvizstrādājumus, un būvdarbu galalietotāju veselības un drošības aizsardzību;

26. uzsver, ka dalībvalstīm būtu jāuzņemas atbildība, ieviešot valsts noteikumus par būvdarbiem, tostarp prasības attiecībā uz ēku drošību celtniecības, uzturēšanas un nojaukšanas laikā, ņemot vērā citus sabiedrības interesēm svarīgus aspektus, piemēram, darba ņēmēju veselība, drošums un drošība un vides aizsardzība;

27. norāda uz pieaugošo tiešsaistes pārdošanas apjoma pieaugumu būvniecības nozarē; uzsver nepieciešamību nodrošināt efektīvu tirgus uzraudzību attiecībā uz tiešsaistē pārdotiem būvizstrādājumiem, jo īpaši tiem, kas iepirkti no trešo valstu uzņēmējiem, jo tie varētu neatbilst Savienības tiesību aktiem un tādējādi ietekmēt būvdarbu kvalitāti un drošību, lai tā panāktu vienotajā tirgū apritē esošo būvizstrādājumu atbilstību deklarētajām ekspluatācijas īpašībām vai paredzētajam izmantojumam neatkarīgi no to izcelsmes; uzsver nozīmi, kāda šajā ziņā varētu būt tiešsaistes tirdzniecības vietām;

28. uzsver, cik svarīgi ir nodrošināt vienotu to paziņoto iestāžu darbības līmeni, kuras veic būvizstrādājumu ekspluatācijas īpašību novērtējumus, lai to funkcijas tiktu veiktas vienā un tajā pašā līmenī un ar vienādiem nosacījumiem; šajā sakarībā norāda uz lomu, kāda ir ar Regulu (ES) 2019/1020 ieviestajām Savienības testēšanas iestādēm, palīdzot uzlabot laboratoriju kapacitāti, kā arī nodrošinot testēšanas uzticamību un konsekvenci tirgus uzraudzības nolūkos visās dalībvalstīs;

29. uzsver, ka ir jāuzlabo informācijas sniegšana par potenciāli bīstamām vielām būvizstrādājumos un jāpaplašina tās apmaiņa, kā arī jāstiprina sadarbība ar Eiropas Ķīmikāliju aģentūras datubāzēm, rīkojoties atbilstīgi patlaban spēkā esošajiem tiesību aktiem;

30. aicina Komisiju turpināt efektīvi uzraudzīt un novērst nepamatotos šķēršļus iekšējā tirgū, ko rada valstu regulatīvie pasākumi; uzsver, ka ir jāpastiprina dialogs un sadarbība starp Komisiju un dalībvalstīm, lai novērstu praksi, kas kavē būvizstrādājumu brīvu apriti iekšējā tirgū, piemēram to, ka attiecībā uz būvizstrādājumiem turpina prasīt valsts marķējumus un papildu sertifikāciju;

Būvizstrādājumu ilgtspēja

31. uzsver vispārējo vajadzību pāriet uz ilgtspējīgu un pilnvērtīgāku aprites ekonomiku būvizstrādājumu sagādē, ražošanā, atkārtotā izmantošanā un reciklēšanā, kā arī to izmantošanā būvdarbos; uzsver, ka ir jāuzlabo būvizstrādājumu ilgtspēja un sekundāro un atjaunojamo produktu un materiālu pieejamība tirgū;

32. šajā sakarībā atzinīgi vērtē Komisijas mērķi padarīt būvniecības nozari ilgtspējīgāku, BIR pārskatīšanā pievēršoties būvizstrādājumu ilgtspējas rādītājiem, kā paziņots rīcības plānā pārejai uz aprites ekonomiku; atbalsta Komisijas apņemšanos tiesību aktus par būvizstrādājumiem salāgot un labāk saskaņot ar horizontālajiem vides politikas virzieniem;

33. aicina Komisiju BIR ietvaros paredzēt konkrētas prasības attiecībā uz ekoloģiskajiem raksturlielumiem un ilgtspējas kritērijiem visā ražojumu aprites ciklā konkrētu ražojumu kategoriju saskaņotajos standartos, vienlaikus ņemot vērā tirgus un tehnoloģiju attīstību un valstu regulatīvās prasības būvniecības nozarē vai ēku politikā, lai ražotājiem nodrošinātu vienotu sistēmu ražojumu novērtēšanai un testēšanai, ja rodas attiecīgas kopīgas atbilstības prasības; uzsver, ka pašreizējās pamatprasības būvdarbiem, kas noteiktas BIR, jau var būt pamats standartizācijas pieprasījumu un saskaņotu tehnisko specifikāciju sagatavošanai attiecībā uz būvizstrādājumu ekoloģiskajiem raksturlielumiem un ilgtspēju; uzsver, ka ir svarīgi pienācīgi novērtēt produktu kategorijas, kurām šādas prasības būtu būtiskas, un ka novērtēšanas procesā ir jāiesaista visas attiecīgās ieinteresētās personas; uzsver, ka šādai iekļaušanai nevajadzētu novest pie būvizstrādājumu cenu pieauguma;

34. aicina Komisiju novērtēt, kā ar BIR varētu atbalstīt būvizstrādājumu apritīgumu, tostarp attiecībā uz atkārtoti izmantotiem vai pārražotiem vai no reciklētiem materiāliem ražotiem produktiem; uzsver, ka šajā nolūkā būs vajadzīgi ticami dati par būvizstrādājumu iepriekšēju izmantošanu, ņemot vērā iespējamās izmaksas; šajā sakarībā atzinīgi vērtē Komisijas mērķi izveidot vienotu Eiropas datu telpu viedām aprites lietojumprogrammām ar datiem par produktu informāciju ([9]);

Konkrēti ieteikumi BIR pārskatīšanai

35. uzsver nepieciešamību nodrošināt visu ieinteresēto personu pienācīgu iesaisti apspriešanās un novērtēšanas procesā; uzsver, ka ir svarīgi veikt plašu ietekmes novērtējumu par iespējamajām regulatīvajām izvēlēm; uzsver, ka ar tiesību aktiem par būvizstrādājumiem ir jānodrošina gan vienlīdzīgi konkurences apstākļi un samazināts administratīvais slogs visiem uzņēmumiem, jo īpaši MVU, vienlaikus ņemot vērā jaunus uzņēmējdarbības modeļus, gan arī godīga un brīva konkurence pasaules līmenī; šajā sakarībā aicina sīkāk precizēt un uzlabot mikrouzņēmumiem piemērojamās vienkāršotās procedūras;

36. uzsver, cik svarīgi ir izvairīties no dublēšanās un nodrošināt pārskatītās BIR atbilstību spēkā esošajiem tiesību aktiem un turpmākām likumdošanas iniciatīvām; tāpēc aicina Komisiju precizēt BIR attiecības ar saistītajiem iekšējā tirgus tiesību aktiem, piemēram, Ekodizaina direktīvu ([10]), Energomarķējuma regulu ([11]), Atkritumu pamatdirektīvu ([12]) un Dzeramā ūdens direktīvu ([13]), lai tā izvairītos no iespējamas dublēšanās, un vajadzības gadījumā racionalizēt attiecīgos noteikumus, lai nodrošinātu juridisko skaidrību uzņēmumiem;

37. uzsver, ka jebkādai BIR pārskatīšanai būtu jāatbilst Standartizācijas regulas principiem un mērķiem attiecībā uz saskaņoto standartu sagatavošanu, lai nodrošinātu to pārredzamību un kvalitāti; uzsver, ka jebkādai pārskatīšanai būtu jānodrošina pienācīga visu ieinteresēto personu iesaiste un jārisina dalībvalstu regulatīvās vajadzības;

38. uzsver nepieciešamību nodrošināt juridisko skaidrību pārejas periodā attiecībā uz jebkādu BIR un BIR *acquis* pārskatīšanu, lai izvairītos no juridiskā vakuuma un nodrošinātu vienmērīgu pāreju no esošajiem uz jaunajiem noteikumiem;

([9]) Kā norādīts rīcības plānā pārejai uz aprites ekonomiku.
([10]) OV L 285, 31.10.2009., 10. lpp.
([11]) OV L 198, 28.7.2017., 1. lpp.
([12]) OV L 312, 22.11.2008., 3. lpp.
([13]) OV L 330, 5.12.1998., 32. lpp.

39. pauž bažas par to, ka jebkāda BIR pārskatīšana un jo īpaši BIR *acquis* pārskatīšana prasīs ievērojamu laiku, savukārt uzņēmumiem, būvniekiem, līgumslēdzējiem, plānotājiem, arhitektiem un citiem galalietotājiem būs vajadzīgi tūlītēji risinājumi, lai pārvarētu juridisku nenoteiktību, ko cita starpā rada atjauninātu saskaņoto standartu trūkums un regulējuma nepilnības; aicina Komisiju pievērstiem šiem jautājumiem gaidāmās BIR pārskatīšanas ietvaros, tostarp izstrādājot veidu, kā risināt steidzamas juridiskas un tehniskas problēmas;

40. aicina īstenot vērienīgu BIR pārskatīšanu ar mērķi radīt stabilu tiesisko regulējumu ar efektīviem, viegli izpildāmiem un saskaņotiem noteikumiem;

o

o o

41. uzdod priekšsēdētājam šo rezolūciju nosūtīt Padomei, Komisijai un dalībvalstīm.